

THEMA-NIEUWSBRIEF NIEUW WOLVENPLAN

De wolf is terug in Nederland en dat brengt uitdagingen met zich mee. Schapen- en geitenhouders staan voor de grote opgave om hun dieren te beschermen tegen aanvallen van wolven.

Er geldt sinds 2019 een interprovinciaal wolvenplan. Maar dat schiet vergaand tekort bij de huidige uitdagingen. Hoog tijd voor een nieuw wolvenplan dus.

Wat is dat eigenlijk: een interprovinciaal wolvenplan?

Het is een gezamenlijk plan van de Nederlandse provincies om beleid en maatregelen te coördineren. Het gaat in op de bescherming van wolven. Over maatregelen die dierhouders kunnen nemen om hun dieren te beschermen. Het bevat afspraken over subsidies en vergoeding van schade. En, heel belangrijk: er worden interventieregels afgesproken. De zogenaamde escalatieladders. Want: wat als een wolf een wolfwerende afrastering overwint? Gevaarlijk wordt voor mens en dier?

Het liet op zich laten wachten: dat nieuwe wolvenplan. Meer dan twee jaar is eraan gewerkt. En nog ligt er -december 2024 - geen nieuw wolvenplan. Hoe kan dat?

Ik neem u graag kort mee in het proces

Hoe komt zo'n interprovinciaal wolvenplan tot stand? Ambtenaren uit de provincies bereiden dit voor. Voordat het wordt vastgesteld, wordt het voorgelegd aan de Bestuurlijke Advies Commissie Landelijk Gebied (de BAC LG) van de provincies. Daarvoor wordt het voor advies voorgelegd aan het Landelijke Overleg Wolf (LOW). Platform KSG zit ook in het LOW. Vervolgens wordt het vastgesteld door het bestuur van het Interprovinciaal Overleg (het IPO). Platform KSG kan dus via het LOW zijn mening geven over het concept-wolvenplan. En daar zijn we druk mee geweest....

Cruciaal is:

Welke problemen lopen schapen- en geitenhouders tegenaan? Beantwoordt het nieuwe wolvenplan daaraan?

We weten dat het maken van een goede wolfwerende afrastering niet gemakkelijk is, en niet overal mogelijk. Platform KSG pleit ervoor dat weidedierhouders advies kunnen krijgen. Bijvoorbeeld van een wolvenconsulent. Die liefst ná plaatsing ook komt kijken of het raster goed geplaatst is. Niemand plaatst expres het raster verkeert, maar toch blijkt in de praktijk (na een wolvenaantal) vaak dat het raster niet goed geplaatst is. Iets dat voorkomen kan worden! Ook vinden wij hulp van een wolf fencing team (naar Vlaams voorbeeld) bij plaatsing van een wolfwerende afrastering, zeer gewenst.

Een wolfwerende afrastering is niet goedkoop. En deze moet onderhouden worden. Vooral het vrijhouden van de onderste stroomdraad van vegetatie is een opgave. Hoe is de situatie in Nederland nu?

In (lang) niet alle provincies geldt een subsidieregeling. En waar die wel geldt, worden niet alle kosten gedekt. Bovendien moet telkens opnieuw geld beschikbaar worden gesteld. Je hebt niets aan een subsidieregeling als er geen geld is om die uit te voeren. KSG vindt het niet uit te leggen dat er zulke grote verschillen tussen provincies bestaan. Landelijke gelijkheid dus, en een goede regeling met financiële dekking!

Helaas blijken wolven wolfwerende afrasteringen soms te overwinnen. Dan moet snel ingegrepen kunnen worden! Voorkomen moet worden dat zo'n wolf dit gedrag doorgeeft aan de soortgenoten in zijn roedel. In de praktijk blijken dit soort "interventies" helaas te stranden in juridische procedures. Een groot probleem!

Veranderende dynamiek:

Het laatste jaar zijn ontwikkelingen snel gegaan. Het gaat allang niet meer om alleen schapen en geiten. Steeds vaker staat de veiligheid van mensen en huisdieren op de politieke agenda.

Er is op verzoek van de minister een brede maatschappelijke dialoog georganiseerd door de Raad voor Dierenaangelegenheden (RDA). Platform KSG deed mee in die dialoog. De RDA heeft een aantal aanbevelingen gedaan. U kunt het RDA-advies vinden op hun website:

<https://www.rda.nl/nieuws/nieuws/2024/05/24/wolvenvraagstuk-vereist-landelijke-aanpak#:~:text=De%20RDA%20stelt%20dat%20er,bovendien%20om%20conflicten%20te%20voorkomen>.

De RDA onderkent de urgentie: "niets doen is geen optie!"

Gezamenlijke reactie

Platform KSG vindt het belangrijk dat vanuit een brede optiek naar de problematiek wordt gekeken. Een brede optiek zorgt voor wederzijds begrip. We merken dat andere organisaties meer oog en begrip krijgen voor de problemen van weidedierhouders. Hobbymatige schapen- en geitenhouders zijn een relatief kleine groep, maar samen met andere organisaties van dierhouders staan we sterk. Dus werken we samen met LTO, VGSN, NSFO en stichting SZH. Ik heb een gezamenlijke reactie geschreven op het wolvenplan.

Kernpunten:

- Goede, ruimhartige ondersteuningsmogelijkheden voor schapenhouders
- De wolf houdt zich niet aan provinciegrenzen: een landelijke aanpak is noodzaak
- Een pro-actief beleid
- Duidelijke interventierichtlijnen die snel en adequaat handelen in probleemsituaties mogelijk maken
- Goede voorlichting

U kunt ons advies teruglezen op:

<https://www.platform-ksg.nl/dossiers/reactie-op-concept-wolvenplan/>

Voorziet het concept-wolvenplan hierin?

Nee, helaas schiet het op bovenstaande punten tekort.

Wat bovendien irriteerde is dat de voorbereiding van het nieuwe wolvenplan twee jaar in beslag heeft genomen, maar dat het LOW maar heel korte tijd kreeg om te adviseren. Terwijl we in de afgelopen twee jaar echt niet stil gezeten hebben. Teleurstellend dus!

Dat vonden (de meeste) provincies ook. De zogenaamde wolvenprovincies (provincies die veel te maken hebben met wolvenaanvallen) zitten te springen om een adequaat handelingskader. Zij vonden dit onvoldoende terug in het concept-wolvenplan.

Gevolg was dat het concept-wolvenplan in de BAC LG (op 5 december) werd teruggenomen. Ofwel: het plan gaat in deze vorm niet naar het IPO. Het nieuws dat dit zou gebeuren, lekte 5

december in de vroege ochtend al uit. Wij hebben nog vóór de vergadering van de BAC LG een “brandmail” naar de Gedeputeerden van alle provincies gemaild. We zijn positief gestemd dat provincies oog hebben voor de knelpunten die ook wij signaleren. En het aangeboden plan niet in die vorm gaan vaststellen. Maar: we zitten te springen om een handelingskader. Dit gaat toch niet weer maanden op zich laten wachten?

Direct na de BAC LG werd ik door één van de gedeputeerden gebeld: provincies doen uiterlijk in maart hun wijzigingsvoorstellen. Ook voorstellen van de staatssecretaris worden meegenomen. Er moet snel een nieuw plan liggen. Het is het bekende knelpunt tussen urgentie en zorgvuldigheid....

Hoe wij daar verder in betrokken worden, is nog onduidelijk. Maar: we zitten er bovenop!

Hoe zit het met de rol van de staatssecretaris?

Faunabeheer ligt toch bij de provincies?

Dat is inderdaad zo. Maar: op een aantal aspecten is landelijk beleid dringend gewenst.

De Kamerbrief van de staatssecretaris van 13 november jl. biedt aanknopingspunten.

<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2024/11/13/kamerbrief-antwoord-status-toezeggingen-t03843-en-t03811-003>

Verlaagde status van de wolf

Onlangs heeft “Europa” besloten om de beschermde status van de wolf te verlagen. Dat biedt meer mogelijkheid om in te grijpen. Maar: geduld is op zijn plaats want er moet nog e.e.a. gebeuren voor het zover is. Korthedshalve verwijs ik naar

<https://www.hetschaap.nl/beschermde-status-wolf-versoepeld-afschot-sneller-mogelijk/>

Tot zover de meest in het oog springende omwikkelingen in het wolvendossier “in een notendop”. Ontwikkelingen gaan snel: er kan morgen alweer van alles gebeurd zijn.

Ik ben (voorzichtig) positief dat de politici die hierover beslissen meer oog krijgen voor de problemen. En zich de urgentie gaan realiseren.

Helaas: meer wolven (de populatie groeit met zo’n 30% per jaar) betekent meer uitdagingen. Een instant-oplossing is er niet. Platform KSG blijft de urgentie benadrukken!

7 december 2024

Gitta Backer
dossierhouder “wolf”